

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การออกแบบลายพิมพ์ผ้าสำหรับเครื่องแต่งกายจากผ้าไทย ได้ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์เครื่องแต่งกายจากผ้าไทย ศึกษาเทคนิควิธีการออกแบบลายผ้าสำหรับเครื่องแต่งกายจากผ้าไทย ศึกษาความต้องการของผู้ผลิตและผู้บริโภค และได้นำทฤษฎีหลักการออกแบบลวดลายและออกแบบเครื่องแต่งกาย มาเป็นกรอบความคิดในการออกแบบโดยพิจารณา 2 ส่วน คือ

1.พิจารณาเลือกลายผ้าสำหรับนำมาพัฒนาการออกแบบลายพิมพ์ผ้าสำหรับเครื่องแต่งกายตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย เพื่อใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการกำหนดแนวทางการออกแบบออกแบบลายผ้าสำหรับเครื่องแต่งกาย ให้มีความสวยงามตรงตามความต้องการ

2.พิจารณาคุณลักษณะของรูปแบบ สีลันของลวดลาย ให้มีความเหมาะสมกับการนำไปใช้ออกแบบตัดเย็บเป็นเครื่องแต่งกายจากผ้าไทย ที่พึงประสงค์ ได้แก่มีลักษณะรูปแบบสีลัน ที่สวยงาม ทันสมัย สามารถดึงดูดความสนใจกลุ่มเป้าหมาย สร้างความประทับใจ มีความสวยงาม สามารถสวมใส่ได้สวยงามเหมาะสม

การออกแบบลายพิมพ์ผ้าสำหรับเครื่องแต่งกายจากผ้าไทย คือ การออกแบบลายผ้าสำหรับผลิตภัณฑ์เครื่องแต่งกายจากผ้าไทยชิ้นใหม่ ที่มีความสวยงามในแบบที่แตกต่างไปจากลวดลายรูปแบบเดิมให้เกิดขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอผลงานออกแบบลายผ้าที่ออกแบบสร้างสรรค์จากการประยุกต์ลายจากธรรมชาติสู่ผืนผ้าเพื่อการสวมใส่ในโอกาสต่างๆ เผยแพร่ให้ผู้ผลิต ได้นำรูปแบบลายผ้าจากการออกแบบไปใช้เป็นแนวทางการออกแบบสินค้าแฟชั่นเครื่องแต่งกายจากผ้าไทยให้มีความสวยงามน่าสนใจมากยิ่งขึ้น งานออกแบบและพัฒนาลายพิมพ์ผ้าสำหรับเครื่องแต่งกายจากผ้าไทย เป็นการสร้างสรรค์ที่เกิดจากความคิดจินตนาการ โดยอยู่บนพื้นฐานของหลักการออกแบบลายผ้าสำหรับเครื่องแต่งกาย ที่มาของความสนใจให้เกิดจินตนาการได้นั้น ต้องศึกษาแนวโน้มการออกแบบแฟชั่น กระแสความเปลี่ยนแปลงและความต้องการของผู้บริโภคด้านรูปแบบลวดลาย โดยออกแบบลายผ้าให้อยู่ในขอบเขต ครอบคลุมตามหลักการออกแบบลายผ้าสำหรับเครื่องแต่งกาย ทั้งนี้ลวดลายที่ออกแบบต้องเหมาะสมกับการนำไปพิมพ์บนผืนผ้า ที่สามารถนำไปออกแบบสร้างสรรค์แบบเสื้อผ้าแต่ละชนิดได้อย่างสวยงาม

การออกแบบลายผ้าเป็นการออกแบบลวดลายบนผ้า คือ การสร้างลวดลายใหม่ให้เกิดขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำไปใช้ในการประดับตกแต่งวัตถุ สิ่งของหรือสถานที่ หรือพื้นที่ว่างให้มีความสวยงามน่าสนใจมากยิ่งขึ้น งานออกแบบลายผ้า ลวดลายจึงเป็นการสร้างสรรค์ที่

เกิดจากความคิด จินตนาการ โดยที่มาของความสนใจให้เกิดจินตนาการได้นั้น นักออกแบบอาจได้รับแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานจากสิ่งที่อยู่รอบๆ ตัว ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายในการออกแบบสร้างสรรค์งานแต่ละชนิด

สิ่งจูงใจที่เป็นแรงบันดาลใจในการออกแบบได้แก่

1. ธรรมชาติ ดอกไม้ ต้นไม้ ทิวทัศน์ หิน ดิน น้ำ ฯลฯ
2. สิ่งก่อสร้าง สถาปัตยกรรมต่างๆ
3. รูปร่าง รูปทรงต่างๆ ทั้งรูปเรขาคณิต และรูปอิสระ

การออกแบบที่ดี

การออกแบบที่ดีนั้น ต้องมีหลักเกณฑ์ในการยึดถือปฏิบัติที่ถูกต้อง ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับนักออกแบบ พอจะแบ่งออกได้ดังต่อไปนี้ คือ

1. หน้าที่ของการนำไปใช้ (Function) เป็นสิ่งแรกที่นักออกแบบจะต้องคำนึงถึงเป็นอย่างยิ่ง เพราะของแต่ละอย่างมีหน้าที่ในการใช้สอยไม่เหมือนกัน การออกแบบจะต้องออกให้เหมาะสมและถูกต้องมากที่สุด เช่น เครื่องปั้นดินเผาจะนำไปใช้แทนโลหะก็ย่อมไม่ได้
2. การประหยัด (Economy) การประหยัดในที่นี้หมายถึงการประหยัดวัสดุและเงินทองที่จะนำมาลงทุนด้วย สิ่งต่างๆ ที่มีคุณภาพดีเลิศขนาดไหนก็ตาม ถ้าราคาในการผลิตสูงแล้ว ไม่ถือว่าเป็นการออกแบบที่ถูกต้อง นอกจากจะมีราคาถูกแล้ว แบบที่ออกไปนั้นก็ควรเป็นแบบที่ง่ายและเหมาะสม
3. ความทนทาน (Durability) การออกแบบที่ดีนั้น นอกจากจะประหยัดแล้ว ยังต้องคำนึงถึงความทนทานด้วย วัสดุอะไรก็ตามถึงแม้ว่าจะมีราคาถูก รูปแบบจะสวยงามขนาดไหนก็แล้วแต่ ถ้าขาดความทนทาน คุณค่าของสิ่งนั้นก็ย่อมลงไป
4. วัสดุ (Material) การเลือกวัสดุต่างๆ ที่จะนำมาใช้งานนั้น นอกจากจะประหยัดแล้ว เราถือว่าเป็นสิ่งสำคัญอีกอย่างหนึ่ง เพราะจะต้องเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอย ความคงทนถาวร เช่น ถ้าเราจะสร้างบ้าน เราก็ควรจะสร้าง Model เสียก่อนว่า บ้านหลังนี้เมื่อสร้างเสร็จแล้วจะใช้วัสดุอะไร จำนวนเท่าไร จึงจะเหมาะสมและถูกต้อง สวยงาม ทนทาน เป็นสิ่งสำคัญที่สุด
5. โครงสร้าง(Construction) โครงสร้างของสิ่งต่างๆ ไม่เหมือนกัน ฉะนั้นผู้ออกแบบจะต้องศึกษา โครงสร้างหรือธรรมชาติของสิ่งเหล่านั้นให้เข้าใจเป็นอย่างดีเสียก่อน จึงจะเป็นนักออกแบบที่ดีได้
6. ความงาม (Beauty) ถ้าสิ่งต่างๆ ที่นักออกแบบได้กระทำขึ้นโดยคำนึงถึงสิ่งต่างๆ ที่กล่าวมาแล้วนั้นยังไม่เป็นการเพียงพอ สิ่งที่มาอีกอย่างหนึ่งที่จะขาดเสียมิได้ คือเรื่องความ

งาม ถ้าเรายังจำสุภาษิตที่ว่า “ไถ่งามเพราะชน คนงามเพราะแต่ง” ความงามคืออะไร ความงามคือความพอดี ไม่มากไม่น้อยจนเกินไป การตกแต่งหรือการออกแบบนั้นๆ จึงจะเหมาะสมและสวยงาม เพราะเชื่อว่าทุกคนชอบความสวยงามด้วยกันทั้งนั้น การออกแบบก็เช่นเดียวกัน การออกแบบถือว่าเป็นคุณสมบัติที่จะขาดไม่ได้

7. ลักษณะเด่นพิเศษเฉพาะอย่าง (Personality) ไม่ว่าจะสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้นหรือเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ ก็จะมีลักษณะเด่นประจำตัวของมันอยู่เช่นเดียวกัน แต่ถ้าเป็นสิ่งที่มนุษย์ออกแบบแล้วจะต้องเน้นจุดดีของ แต่ละสิ่งออกมาให้เห็นเด่นชัด จึงจะถือได้ว่าการออกแบบนั้นสมบูรณ์ เช่น การออกแบบเครื่องตกแต่งว่าจะจัดตรงไหนให้เด่นและสวยงาม สะดุดตากว่าจุดอื่นๆ จึงควรเน้นจุดนั้นเป็นพิเศษกว่าที่อื่น

สิ่งทั้ง 7 ที่กล่าวมาแล้วนั้นถือว่าเป็นหัวใจของนักออกแบบที่จะต้องถนัดและยึดมั่นอยู่ตลอดไป(ทำนอง จันทิมมา, 2532)

การออกแบบลายพิมพ์ผ้า

เมื่อนำผ้าพิมพ์ที่มีจำหน่ายมาพิจารณาสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 กลุ่ม คือ

1. พื้นผ้าสีขาว พิมพ์ลวดลายสีขาวหรือสีต่างๆ
2. พิมพ์พื้นผ้าให้เป็นสีต่างๆ ลวดลายสีขาวหรือสีต่างๆ
3. ย้อมพื้นผ้าให้เป็นสีต่างๆ แล้วพิมพ์ลวดลายทับเป็นสีที่ไม่เหมือนกับสีเดิม หรือพิมพ์ลอกสีพื้นออกกลายเป็นสีขาว

ผ้าเหล่านี้มีเทคนิคการพิมพ์และการย้อมเฉพาะ จึงได้ผ้าที่มีลักษณะสวยงามน่าใช้ แม้จะดูว่าลวดลายเป็นแบบเดียวกัน แต่เทคนิคของการทำลวดลายให้เหมาะสมกับชนิดของผ้าแต่ละกลุ่มแตกต่างกัน ลวดลายที่ ออกแบบมานั้นจะใช้พิมพ์ได้หรือไม่ พิมพ์ได้ดีเพียงไร ขึ้นอยู่กับว่าผู้ออกแบบได้ใช้ความรู้เชิงศิลป์ตั้งได้กล่าวมาแล้วข้างต้นมาผสมผสานกับความรู้ต่อไปนี้ได้ดีเพียงไร โดยพิจารณาเลือก

1. วิธีพิมพ์ที่นำมาใช้
2. กระบวนการพิมพ์
3. ชนิดของผ้าที่จะพิมพ์
4. ประโยชน์ใช้สอยของผ้าพิมพ์

ลักษณะลายพิมพ์

ลวดลายที่ออกแบบมาเพื่อใช้พิมพ์หรือเพื่อใช้ในการตกแต่งอย่างอื่นที่ปัจจุบันนับเนื่องเป็นการพิมพ์อย่างหนึ่งประกอบด้วยส่วนสำคัญ 2 ส่วนได้แก่

1. ลวดลายตกแต่ง (Decorative Motif)
2. ระบบการจัดวางลาย (System or Pattern of Arrangement)

การนำเอารูปแบบหรือวัตถุใดๆ มาเป็นแนวความคิดในการออกแบบไม่มีขอบเขตจำกัด รูปแบบตามธรรมชาติหรือรูปแบบประดิษฐ์ หรือแนวความคิดที่ดัดแปลงมาจากรูปเรขาคณิตจะเป็นแบบเดียวหรือหลายแบบผสมกัน สิ่งเหล่านี้บางครั้งจะจำกัดขีดความสามารถของนักออกแบบที่ไม่สามารถแสดงแนวความคิดออกมาได้เต็มภาคภูมิ แต่วัตถุประสงค์ของนักออกแบบ ย่อมต้องการออกแบบที่ดี ที่ต้องนำเอาหลักการมาใช้ให้ถูกต้อง สามารถประยุกต์ใช้ในแบบที่ตนได้ออกไว้(อัจฉราพร ไชละสูต, 2524)

ลวดลายตกแต่ง

เมื่อวิเคราะห์ลวดลายพิมพ์ที่นักออกแบบได้กระทำมาแล้วนั้น สามารถจัดแบ่งลวดลายออกได้เป็น 5 หมู่ ประกอบด้วย

1. ลายดอกไม้ (Floral) รวมถึงสวนอื่นๆ ของพืช เช่น ใบ ผล ราก และอื่นๆ
2. ลายสัตว์ (Animate) ได้แก่ สัตว์ทุกประเภท เช่น นก ผีเสื้อ ปลา กระต่าย สุนัข หรือแมว หมายความว่า ต้องเป็นสัตว์ที่มีความน่ารัก น่าใช้ รวมทั้งภาพคนหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของสัตว์
3. ลายเรขาคณิต (Geometric) ได้แก่ ลายที่นำเอารูปทรงในหลักวิชาเรขาคณิตทั้งหมด เช่น เส้น รูปทรงกลม สามเหลี่ยมหรือสี่เหลี่ยม มาจัดรวมกันให้เป็นรูปต่างๆ
4. ลายสมัยใหม่ (Abstract) เป็นลวดลายซึ่งมีลักษณะคล้ายเรขาคณิตมาก แต่มิได้เป็นทรงเรขาคณิต บางครั้งอาจชักจูงให้เกิดแนวความคิดอย่างอื่นขึ้นมาได้ เป็นลวดลายที่บางครั้งจะดูเลื่อนลอยไร้ความหมาย
5. ลายภาพของจริง (Objective or Scenery) เป็นภาพวิว เครื่องจักร อาคาร หรือภาพการจราจร เหล่านี้ออกมาเป็นลวดลายผ้า บางครั้งจะดัดแปลงจนเกือบพิจารณาไม่ได้ว่าภาพของจริงคืออะไร (อัจฉราพร ไชละสูต, 2524)

ระบบการจัดวางลาย

การจัดวางรูปแบบลวดลายที่ได้ออกไว้แล้วลงในผืนผ้าให้สวยงามและเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอย แบ่งออกเป็น 2 ระบบ

1. ระบบเนื้อที่จำกัด รวมทั้งลายเฉพาะบริเวณริมหรือเชิงผ้า ลายที่อยู่ในวงกรอบจำกัดหรืออาจเรียกว่าลายเฉพาะแห่ง (Spot Design) ส่วนจะพิจารณาว่าลายชนิดนี้เป็นลายเฉพาะแห่งหรือไม่ อาจนิยามเพียงสั้นๆได้ว่า ต้องมีเนื้อที่ลวดลายน้อยกว่าเนื้อที่พื้น มีข้อยกเว้นบางประการที่ควรระมัดระวังเป็นพิเศษ คือ ถ้าลายนั้นมีส่วนต่อเนื่องกัน บางครั้งจะมีใช้ลายเฉพาะแห่ง

2. ระบบเนื้อที่ไม่จำกัด หมายความว่าถึงลวดลายที่กระจายพื้นผ้า มีจังหวะซ้ำหมุนเวียนไปตามความยาวของผ้าไม่มีที่สิ้นสุด อาจเป็นหน่วยเดียว ลายเดี่ยว หรือรวมกันเป็นหมวดหมู่ หรือเป็นเส้นยาวต่อเนื่องกัน เช่น ลายทาง

ปัจจุบัน ผลิตภัณฑ์เครื่องแต่งกายจากผ้าไทยมีการพัฒนามากขึ้น การออกแบบลายผ้ามีการสร้างสรรค์อย่างหลากหลาย นอกจากเนื้อผ้า เทคนิคการทอ และลวดลาย มีการพัฒนาให้สวยงามมากขึ้นแล้ว จะเห็นได้ว่าปัจจุบันมีการผลิตเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายจากผ้าไทยโดยสถาบันออกแบบและห้องเสื้อต่างๆมากมาย แต่ส่วนใหญ่มักใช้ผ้าทอลายและผ้าพื้นสีต่างๆ ส่วนผ้าพิมพ์ลายยังไม่มีการพัฒนาให้สวยงามและนำไปใช้อย่างจริงจังแพร่หลาย ลายไทยมีความสวยงามอ่อนช้อย และแสดงเอกลักษณ์ความเป็นไทยอย่างเด่นชัด การนำลายไทย เช่น ลายกนก ลายก้านขด ลายกระจัง เป็นต้น มาใช้ในการออกแบบลายผ้า จะต้องมีการประยุกต์สร้างสรรค์ลวดลายขึ้นใหม่ให้มีความสวยงามทันสมัย เหมาะสมกับเสื้อผ้าและการสวมใส่ในโอกาสต่างๆ ทั้งนี้ลวดลายต้องยังคงความอ่อนช้อยและแสดงเอกลักษณ์ความเป็นไทย ลายไทยนำมาออกแบบประยุกต์ให้สวยได้หลากหลาย แต่เมื่อนำมาตัดเย็บเสื้อผ้าจะดูเป็นทางการมาก ส่วนลายดอกไม้จะนำมาใช้ได้หลายโอกาสมากกว่า (อัจฉราพร ไชละสูต, 2524)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลายผ้าและการออกแบบลายผ้า

กฤษฎา พิณศรี และคณะ(2536) ทำการวิจัยเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างลวดลายที่ปรากฏบนผ้าพิมพ์กับหลักฐานทางประวัติศาสตร์และโบราณคดี : กรณีศึกษาเฉพาะผ้าพิมพ์ในพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพระนคร” ได้ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างลวดลายที่ปรากฏบนผ้าพิมพ์กับหลักฐานทั้งทางประวัติศาสตร์ เช่น จดหมายเหตุหรือบันทึกของชาวต่างชาติ พงศาวดารวรรณคดี ฯลฯ และหลักฐานทางโบราณคดี ดำเนินงานวิจัยโดยใช้วิธีการบันทึกภาพและคัดลอกลายเส้น จัดประเภทหมวดหมู่ของลาย เพื่อนำไปศึกษาเปรียบเทียบกับลายผ้าหรือลวดลายประดับตกแต่งที่ปรากฏอยู่ในศิลปกรรมแขนงอื่นๆ ผลการวิจัยทำให้สามารถจำแนกลวดลายที่ปรากฏอยู่บนผ้าพิมพ์ออกได้เป็นกลุ่มดังนี้ คือ กลุ่มลายท้องผ้า กลุ่มลายกรอบแฉก กลุ่มลายเชิงผ้าหรือกรวยเชิง ผ้าพิมพ์ที่มีการตกแต่งลวดลายอย่างสวยงามมักถูกใช้เป็นภูษาทรงของกษัตริย์หรือบุคคลชั้นสูง ส่วนชาวบ้านสามัญชนจะใช้ผ้าพิมพ์ที่เป็นลายดอกเล็กๆธรรมดา หรือผ้าทอที่ไม่มีการตกแต่งลวดลายมากนัก

ชนิษฐา ตันติพิมล และ สุวิมล สกุลเดช(2536) ทำการวิจัยเรื่อง “ศึกษาลายผ้าไทยในท้องถิ่นทางภาคใต้” ได้ศึกษาประเภทของลายผ้า ความหมายของลายผ้า และภูมิปัญญาที่ปรากฏในลายผ้าไทยในท้องถิ่นทางภาคใต้ ๓ จังหวัด คือ ตำบลพุมเรียง อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช , ตำบลเกาะยอ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ผลของการวิจัยสรุปได้ว่า ลายผ้าในท้องถิ่นทางภาคใต้แบ่งเป็น ๖ ประเภท คือ ลายผ้าที่เกิดจากการเลียนแบบลายดั้งเดิม ลายผ้าที่เกิดจากการดัดแปลงลายดั้งเดิม ลายผ้าที่เกิดจากการเลียนแบบลายต่างถิ่น ลายผ้าที่เกิดจากการเลียนแบบลายต่างชาติ ลายผ้าที่เกิดจากการผสมผสานระหว่างลายดั้งเดิมกับลายต่างถิ่น และลายผ้าที่เกิดจากการประดิษฐ์ขึ้นใหม่สำหรับความหมายของลายผ้าแบ่งเป็น ๓ ประเภท คือ ลายที่มีความหมายลักษณะและชื่อลายเหมือนกัน ลายที่มีความหมายลักษณะลายใกล้เคียงกัน แต่มีชื่อเรียกต่างกัน และลายที่มีความหมาย ลักษณะและชื่อเฉพาะลาย ในส่วนของภูมิปัญญาที่ปรากฏในลายผ้านั้น สามารถแบ่งได้ ๔ ประเภท คือ ภูมิปัญญาที่แสดงออกโดยการเลียนแบบธรรมชาติ ภูมิปัญญาที่แสดงออกเป็นนามธรรมไม่ได้เลียนแบบธรรมชาติ ภูมิปัญญาที่แสดงออกโดยการเลียนแบบธรรมชาติผสมกับการแสดงออกที่เป็นนามธรรม และภูมิปัญญาที่แสดงออกเพื่อรับใช้สังคม

วาสนา เจริญวิเชียรฉาย(2549) ทำการวิจัยเรื่อง “การออกแบบลวดลายผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้านประเภทผ้าของผลิตภัณฑ์ OTOP จังหวัดปทุมธานี” โดยศึกษาความต้องการของผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้านและผลิตภัณฑ์ OTOP จังหวัดปทุมธานี และผู้บริโภค(ประชาชนทั่วไป) โดยสอบถามความต้องการด้านรูปแบบของลวดลายผลิตภัณฑ์ เพื่อนำมาเป็นแนวทางการออกแบบลวดลายผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้านประเภทผ้า ของของผลิตภัณฑ์OTOPจังหวัดปทุมธานี ผู้ผลิตและประชาชนทั่วไปส่วนใหญ่ต้องการให้ ออกแบบลวดลายดอกไม้เป็นภาพวาดผสม 2 และ 3 มิติ และประเมินความพึงพอใจพบว่า ผู้ผลิตและประชาชนทั่วไปส่วนใหญ่ มีความพึงพอใจผลงานออกแบบลวดลายผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้านประเภทผ้า ที่ผู้วิจัยออกแบบ

สุจินันท์ ดาวเดือน และ วาสนา เจริญวิเชียรฉาย(2549) ทำการวิจัยเรื่อง “การศึกษาและพัฒนาศิลปหัตถกรรมผ้าทอลายโบราณบ้านผาทัง เพื่อเป็นผลิตภัณฑ์หัตถกรรมสินค้าจังหวัดอุทัยธานี ประเภท ชุดบนโต๊ะอาหาร ได้ศึกษาเกี่ยวกับผ้าทอลายโบราณบ้านผาทัง โดยศึกษาความคิดเห็นของนักออกแบบ ผู้ผลิต และผู้บริโภค แล้วนำข้อมูลมากำหนดแนวคิดในการออกแบบสร้างสรรค์ลายผ้าที่เหมาะสมกับชุดบนโต๊ะอาหาร

ปวีณา บุญปาน(2550) ทำการวิจัยเรื่อง “การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์หัตถกรรมผ้าทอเมืองล่อง เพื่อใช้เป็นสินค้าหัตถกรรมจังหวัดแพร่ประเภทชุดเครื่องนอน” ได้ศึกษาเกี่ยวกับลายผ้าทอเมืองล่อง ศึกษาความคิดเห็นของนักออกแบบ ผู้ผลิต และผู้บริโภค แล้วนำข้อมูลมากำหนดแนวคิดในการออกแบบสร้างสรรค์ลายผ้าที่เหมาะสมกับการนำไปผลิตเครื่องนอน

ซูใจ กิบุญ(2550) ทำการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าพื้นเมืองชาวเขาเผ่าม้ง บ้านเข็กน้อย อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์” การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าชาวเขาเผ่าม้งให้มีคุณภาพดี วิธีดำเนินการวิจัยเป็นการวิจัยและพัฒนาโดยใช้กระบวนการวิจัยเชิง

ปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research-PAR) และการสาธิตโดยใช้ความร่วมมือระหว่างชุมชน กลุ่มแม่บ้าน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ศึกษาลายปักแบบดั้งเดิมของชาววัง และออกแบบลายปักใหม่ให้มีการผสมผสานกัน ระหว่างลายปักแบบเก่าและการใช้สีตามหลักศิลปะสมัยใหม่

พนิดา สมประจบ และ บุญเรือง สมประจบ(2551)ทำการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ผ้าย้อมคราม ของกลุ่มทอผ้าย้อมครามบ้านเชิงดอย จังหวัดสกลนคร” ได้ศึกษาลวดลายและวิธีการผลิตผ้าย้อมคราม ของกลุ่มทอผ้าย้อมครามบ้านเชิงดอย โดยศึกษาความคิดเห็นของผู้ผลิต นักออกแบบ และผู้บริโภค เพื่อนำข้อมูลมาออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ผ้าย้อมครามของกลุ่มทอผ้าย้อมครามบ้านเชิงดอย จังหวัดสกลนคร

ใจภักดิ์ บุรพเจตนา(2553) ทำการวิจัยเรื่อง “การสร้างสรรค์ต้นแบบลวดลายผ้าไทยล้านนาแบบร่วมสมัย” ได้ศึกษาลวดลายผ้าไทยล้านนา ศึกษาความคิดเห็นของผู้ผลิต ผู้เชี่ยวชาญด้านสิ่งทอ และผู้บริโภค แล้วนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการออกแบบสร้างสรรค์ต้นแบบลวดลายผ้าไทยล้านนาแบบร่วมสมัย